

A photograph of a woman with long blonde hair, wearing a black blazer, speaking and gesturing with her hands. She is in a room with other people, some of whom are out of focus in the foreground and background. A wooden railing is visible behind her.

FÖREBILDARNA

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024

**“VI HAR VUXIT UPP
MED ATT HÖRA ATT
VI ÄR GENERATIONEN SOM
SKA FÖRÄNDRA
FRAMTIDEN, MEN GENOM
FÖREBILDARNA FICK VI
FÖR FÖRSTA GÅNGEN VETA
HUR OCH CHANSEN ATT
FAKTISKT FÅ GÖRA NÅGOT.”**

INNEHÅLL

VERKSAMHETSLEDAREN HAR ORDET.....	SID 4-5
OM FÖREBILDARNA.....	SID 6-7
VÅRA SKOLPROGRAM.....	SID. 8-9
EFFEKTER.....	SID. 10-11
VÅRA UNGDOMSDRIVNA PROJEKT	SID. 12-15
INTERVJUER.....	SID. 16-19
FÖREBILDARNA I SIFFROR	SID. 20-21
MÖT LÄRARNA	SID. 22-25
VI TAR TILLVARA PÅ DET UNGA ENGAGEMANGET	SID. 26-29
HÄNT UNDER 2024.....	SID. 30-31
PARTNERS & EKONOMI.....	SID. 32-33
ORGANISATIONEN	SID. 34-35

FÖRE
BILD
ARNA

VERKSAMHETSLEDAREN HAR ORDET

Under 2024 tog vi ett viktigt steg och utvecklade ett utbildningsprogram även för högstadiet. Arbetet har inneburit mycket utveckling och dialog med forskare, pedagoger och elever och det är med glädje vi nu kan säga att vi genomfört våra högstadieprogram med fyra pilotskolor och fler än 150 elever. Vi har också gjort en extra satsning på att undersöka vad våra lärare säger om våra program och valt att låta experter inom effektmätning genomlysna våra program.

Det är med stolthet vi kan se att både resultat och effekter, men även behovet av våra program och den roll vi fyller, har blivit tydligare. Att mäta och följa upp våra insatser, och framförallt att få de siffror vi får, är av allra största vikt för att kunna fortsätta bedriva ett kvalitativt arbete i en viktig miljö som skolan och inom ett komplext område.

Men 2024 har också varit ett år som präglas av en viss oro. Hela 68% av dagens unga anser att samhällsutvecklingen går åt fel och trenden fortsätter negativt. Andelen pojkar och flickor med psykiska besvär har nästan tredubblats på 30 år för elever i åk 9 och studier visar att av världens länder är 45 just nu på väg mot mer autokratisering, dvs bort från demokrati. EU har specifikt lyft vikten av att arbeta mer förebyggande med demokrati- och hållbarhetsarbete och att individer rustas med entreprenöriella och demokratiska förmågor för att främja välmående och för att kunna hantera en snabbt föränderlig värld som står för komplexa samhällsutmaningar.

Trots detta prioriteras ofta detta arbete och dessa förmågor ner och får stå tillbaka mot fokusområden och rön som just nu får stor uppmärksamhet, detaljstyrning inom ämnen eller insatser som lättare kan värderas. Och det är just då det känns extra viktigt att ha modet att inte ställa dessa insatser mot varandra, öppna upp för en dialog och se hur de olika insatserna kan fungera som komplement till varandra. För det krävs insatser på flera plan för att lösa ett komplext problem och vi behöver bli fler kompetenta, passionerade, utmanande vuxna som genom vårt agerande visar våra unga vilket samhälle vi vill leva i. För vad har vi för samhälle kvar att leva och verka i, om demokratin, empatin och tilliten till varandra försvinner och drivkrafterna och framtidstron inte finns kvar?

Julia Hult - Verksamhetsledare

2024 I KORTHET

- Våra utbildningsprogram har genomlysts av sakkunniga inom effektmätning och medarbetare har erhållit certifiering inom **Impact measurement Professional**
- **6 nya skolor** anslöt till våra program
- Vi kraftsamlar kring hur skolan kan skapa **handlingskompetens och demokratiska samhällsmedborgare** genom fortbildning och konferens för lärare och rektorer
- Fortsatt deltagit i **VGR:s expertråd** för barnrätt
- **Ett nytt utbildningsprogram** i högstadiet utvecklades och startade med finansiering från MOE-stiftelsen
- **93% av lärarna** anser att våra program bidragit till att öka elevernas framtidstro, varav **60% i allra högsta grad**

VERKSAMHETEN I SIFFROR

5101

deltagare sedan start

9,5/10

lärare upplever att programmen är ett stöd till deras arbete med skolans demokratiuppdrag

96%

av eleverna upplever att de genom programmen fått åstadkomma förändring inom socialt hållbara frågor

24

skolor har genomfört våra utbildningsprogram sedan start

OM OSS

Vi verkar för att stärka ungas förutsättningar att själva bidra till ett demokratiskt och socialt hållbart samhälle

VILKA VI ÄR

Förebildarna är en icke-vinstdrivande organisation som grundades 2016 i Göteborg som en ideell förening. Vi arbetar med utbildningsprogram som sedan 2020 i huvudsak sker i samverkan med skolan.

Genom att samarbeta med skolan ser vi att vårt arbete når en variation av unga, där vi kan ta tillvara på de olika engagemang och förkunskaper som finns hos unga i samhället. Genom våra skolprogram erbjuder vi unga ett nytt sätt att tillägna sig kunskaper på, samtidigt som vi stöttar skolan i arbetet med styrdokumentet och lärarens undervisning.

VARFÖR VI FINNS

Förebildarna finns för att rusta våra unga med entreprenöriella och demokratiska förmågor och ge dem nya och fler förutsättningar att kunna bidra till ett socialt hållbart samhälle. Det är vårt löfte att ha en tilltro till att alla unga vill och kan driva en positiv förändring i samhället, om de bara får förutsättningar att veta hur.

För vi har sett att när vi möjliggör för unga att själva få vara de som driver på förändring i frågor som rör vårt samhälle, ger det effekter som egenmakt, meningsfullhet och empati vilket bidrar till såväl starkt psykisk hälsa som tilltro till demokratin och framtiden.

Ungas delaktighet

ENTREPRENÖRIELLT LÄRANDE Egenmakt

Social Hållbarhet

FRAMTIDSTRO Förebild

Handlingskraft

VARFÖR VI BEHÖVS

Hela 68% av dagens unga anser att samhällsutvecklingen går åt fel håll och trenden fortsätter negativt. Andelen pojkar och flickor med psykiska besvär har nästan tredubblats på 30 år för elever i åk 9 och studier visar att av världens länder är 45 just nu på väg mot mer autokratisering, dvs bort från demokrati.

EU har specifikt lyft vikten av att arbeta mer förebyggande med demokrati- och hållbarhetsarbete och att individer rustas med entreprenöriella och demokratiska förmågor för att främja välmående och kunna hantera en snabbt föränderlig värld som står för komplexa samhällsutmaningar. Trots detta prioriteras ofta dessa förmågor och hela demokrati- och hållbarhetsarbetet ner till frågor som ses som enklare att bedöma.

"Vi behöver framtidssäkra våra unga och rusta dem att hantera en föränderlig värld"

VARFÖR VI BEHÖVS

"Majoriteten av alla unga tror att samhällets framtid är mörk eller ganska mörk. Bara en av fem ser ljus eller ganska ljus på samhällets framtid. Dessutom tror allt färre att deras generation kommer att få det bättre än föregående."

Källa: Ungdomsbarometern 2024

"68% av unga anser att samhällsutvecklingen är på väg åt fel håll."

Källa: Ungdomsbarometern 2024

"Eleverna anser ofta att skolan inte tar hänsyn till de förslag som presenteras från t.ex. elevråd eller elevstyrelser, antingen p.g.a. bristande resurser eller därför att barn och unga helt enkelt inte tas på allvar eller inte ges mandat att tycka till om eller bestämma i viktiga frågor.

Elevernas misstro mot den formella demokratin i skolan visar sig också i attityderna mot formell demokrati i samhället. Om demokrati endast ses som form, och inte som innehåll, undergrävs förtroendet för demokrati som värde."

Källa: Skolverket - Med demokratin som uppdrag

"52% av unga oavsett kön och socioekonomisk områdestyp tror inte att de behövs i det svenska samhället."

Källa: Ung idag 2024, MUCF

"En majoritet bland unga, 56 procent, uppger att de lider av ängslan, ångest eller oro. Allra högst är andelen bland tjejer med svensk bakgrund, där 76 procent uppger psykiska symtom."

Källa: Ungas levnadsvillkor MUCF 2024

"Att vara delaktig och ha stort inflytande har stor betydelse för en persons utveckling. Möjlighet att kunna påverka ger ett större självförtroende och en känsla av att man som människa är värd något, att man har en åsikt att tillföra och att det går att förändra."

Källa: Barnombudsmannen

VÅRA SKOLPROGRAM

ETT STÖD TILL SKOLANS UNDERVISNING

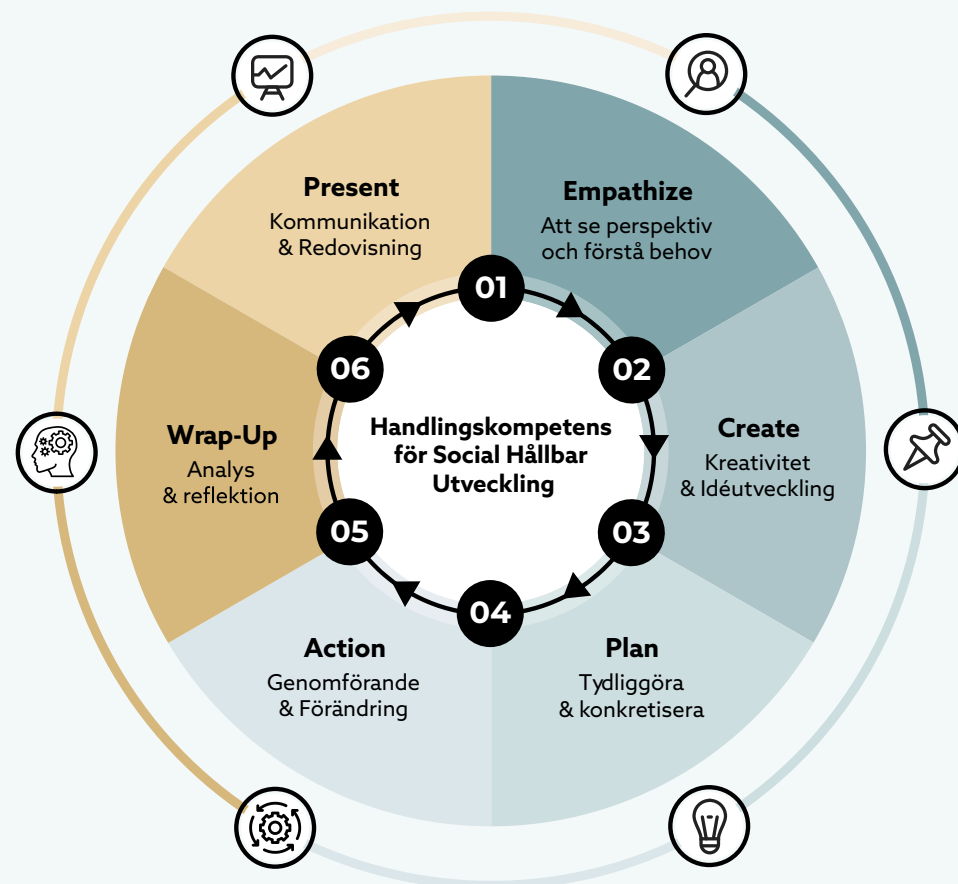
Förebildarnas skolprogram har utvecklats av pedagoger i samråd med forskare och syftar till att stötta skolans arbete med demokrati, hållbar utveckling och entreprenöriellt lärande. Programmen har körts i 24 skolor med 3000 elever och vilar på en beprövad erfarenhet avseende värdeskapande lärande och motivation.

Programmen genomförs som en del av elevernas ordinarie ämnesundervisning och kan genomföras i både enskilda ämnen och som ämnesövergripande arbete. Till varje program hör undervisnings- och planeringsmaterial, lärarhandledning med bedömningsstöd och lektionsupplägg. Förebildarna har legitimerade lärare som ansvarar för och undervisar i våra utbildningsprogram, utformar planering efter skolans unika behov och fungerar som ett aktivt stöd under hela processen för både lärare och elever.

Programmen är utformade för att vara ett stöd till lärarnas undervisning och skapa möjligheter att arbeta med social hållbarhet, en demokratisk värdegrund och problemlösning i praktiken.

ELEVENS LÄRANDEPROCESS

Programmet inleds med att eleverna identifierar samhällsutmaningar och behov i sin närmiljö och resonerar kring bakomliggande orsaker. Därefter delas eleverna in i mindre projektteam där de får utveckla lösningar och ta fram idéer som sedan genomförs i projektform på skolan eller i lokalsamhället. Avslutningsvis sammanställer eleverna projektets resultat och effekter samt presenterar vad de gjort och vad de lärt sig under processens gång.

UPPLÄGG

Programmen är uppdelade i moduler och integreras i ordinarie ämnen, kurser och program utefter skolans möjligheter och behov. Programmen pågår vanligtvis under 20-40 lektionstimmar under en period av 4-8 veckor. Vid uppstart och avslut har eleverna gemensamma seminarier och workshops som hålls av Förebildarna. Däremellan arbetar eleverna i mindre grupper med sina respektive projekt där lärarna tillsammans med personal från Förebildarna följer upp och stämmer av med varje elevgrupp under programmets gång.

PROGRAM FÖR HÖGSTADIET

Project Action - med skolan i fokus

Project Action är ett utbildningsprogram för högstadiet där eleverna driver förändring inom social hållbarhet på sin egen skola. Programmet genomförs med fördel som ett ämnesövergripande arbete och som en del av ämnen som samhällskunskap, svenska, bild och mentorstid. Eleverna bidrar med sina projekt till en mer positiv skolmiljö inom exempelvis gemenskap, trygghet, inkludering samt psykiskt och fysiskt välmående. I Project Action har man ett hela-skolanperspektiv med målsättningen att stärka elevernas skolanknytning.

PROGRAM FÖR GYMNASIET

Generation F - med lokalsamhället i fokus

Generation F är ett utbildningsprogram för gymnasieskolan där eleverna driver förändring inom social hållbarhet i sitt lokalsamhälle. Programmet är särskilt lämpligt för Barn- och Fritidsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet samt SPRINT (språkinträdning) och genomförs oftast i ämnen som pedagogik, samhällskunskap, svenska och ledarskap.

MED FRAMTIDSTRO OCH SOCIAL HÅLLBARHET I FOKUS

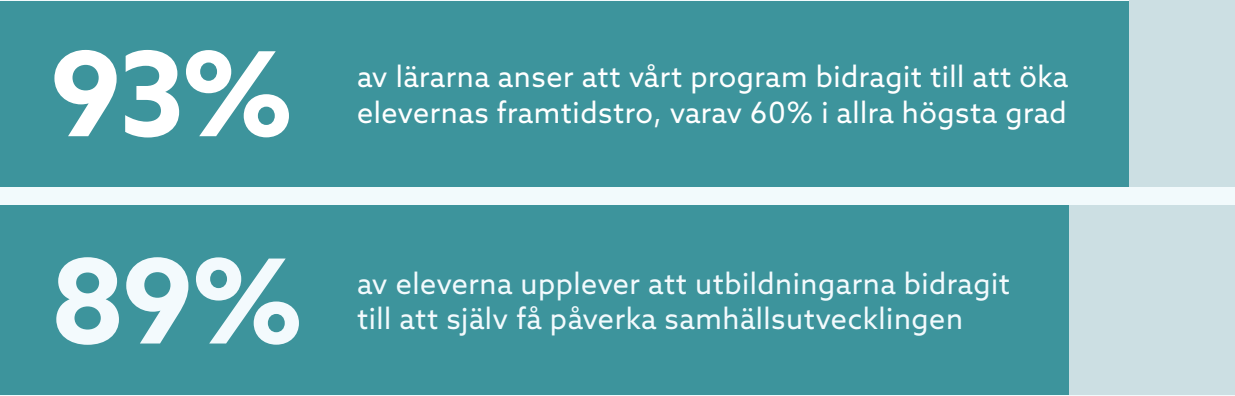
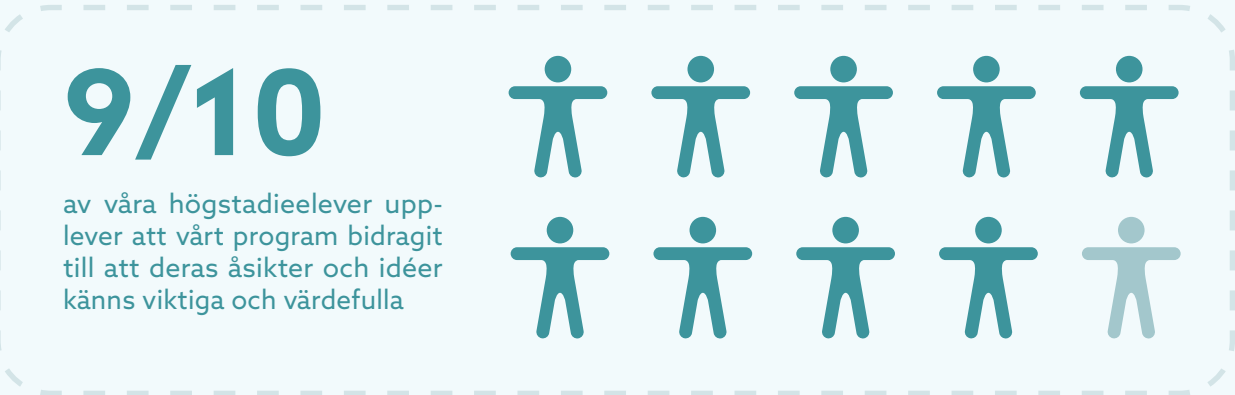
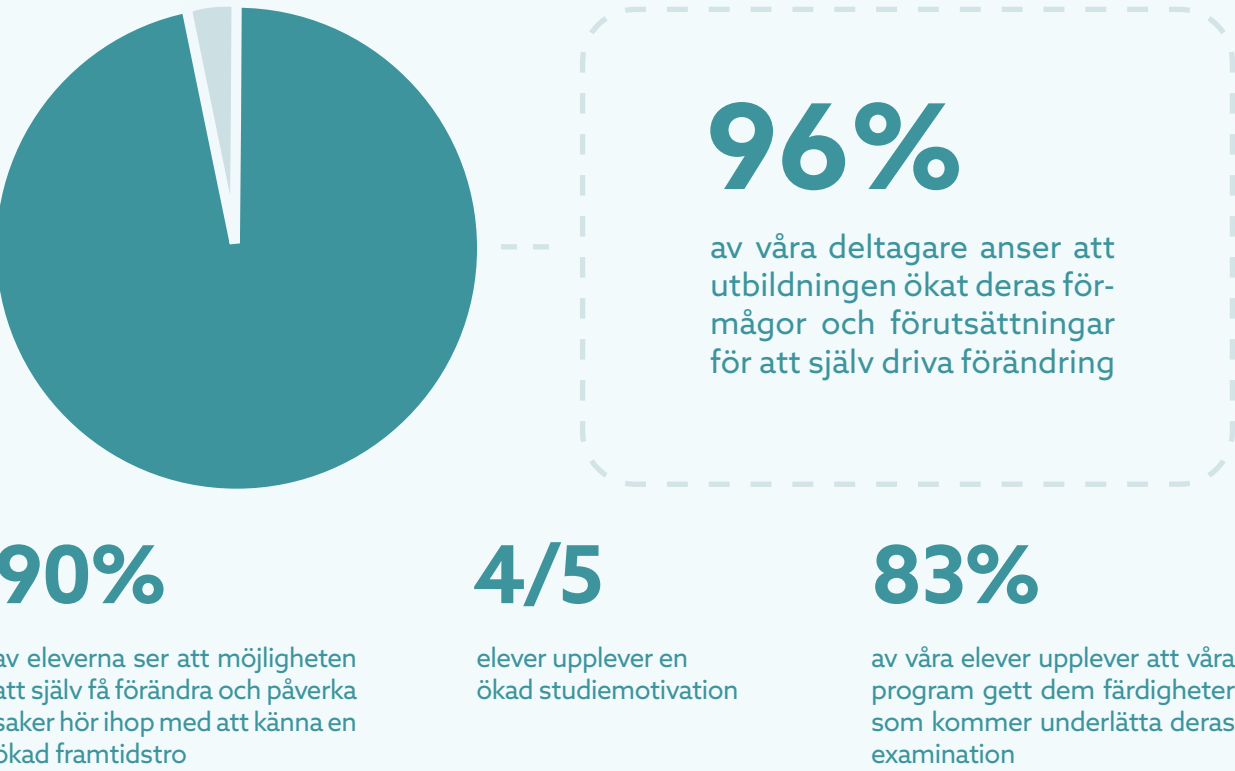
Våra program har setts ge effekter inom skolmiljön både avseende elevernas studiemotivation som stärkta kunskaper inför examination. Men framförallt ger programmen våra unga deltagare en starkt känsla av egenmakt, delaktighet och att de som individer spelar roll redan här och nu. Att de själva äger makten att förändra såväl sin egen situation som samhället. Effekter som är avgörande för ett samhälle byggt på framtidstro och demokrati.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

EFFEKTER

Genom utbildningarna ser vi tydliga resultat i form av stärkt motivation, större möjligheter att påverka och ökade förutsättningar för att själva driva förändring.

CITAT & STORIES

Nedan kan du se när våra unga röster känt meningsfullhet.

”Det känns mer än underbart att få göra något för någon annan! Att själv se siffror och att uppleva allt personligen ger en gåshud. Jag är mer än stolt över mitt och gruppens projekt”

”Det känns fantastisk att kunna skapa ett sådant värde för någon annan än mig själv, en känsla jag inte riktigt har känt innan”

”Skön känsla att jag behövs och gör folk glada”

”Det kändes så bra för man såg på dom man hjälpte att det gjorde nytta. Detta tycker jag personligen är något som jag blir glad av och får energi av och något man inte så ofta får göra!

”Det kändes så otroligt bra (att få göra något till värde för samhället). Vi kanske har räddat någon som har varit utanför”

”Vi är mer typ instängda i skolan, isolerade från omvärlden. Att vi fick gå ut och göra något, bidra och se mer av samhället var mycket skönare och gjorde att vi fick se en större bild av världen, samhället och hur vi lever.”

”Generation F med ett ord är 'inspirerande'. Man blir inspirerad att själv vilja förbättra samhället. Man får inspiration hur det kan vara ute i samhället och inspiration kring vad som funkar och inte funkar.”

”När elever får vara med och påverka saker känner vi oss värdefulla och meningsfulla och att vi verkligen har gjort något bra för oss själva och andra”

”Den största skillnaden mot både skolan och fritiden var att vi med Förebildarna faktiskt fick göra något av våra idéer, att det blev på riktigt.

Vi (unga) har ju inte så mycket röst skulle jag säga alltså vi helt normala kan inte göra någonting oftast. Det var så roligt att vi faktiskt fick göra någonting åt saken för en gångs skull för vi har ju många tankar någonstans kring hur vi vill förändra samhället

Förebildarna utmanade oss för första gången att vi får ta tag i något själva. Att göra något nytt.

När vi fick möjlighet att göra våra projekt på riktigt, Ja då tänkte man ”det var jag som fick det där att hända. Det var jag.”

När lärarna får ordet.

”Att se eleverna leda egna projekt för andra elever på skolan gjorde att jag kände enorm stolthet, glädje och lycka. Jag tror att det självförtroende de fick av att fullfölja och lyckas med projektet kommer att motivera dem att tro på framtiden.”

”Jag blev alldeles själagläd :) av att se eleverna leda och driva egna projekt. I synnerhet de elever som i många andra sammanhang inte varit så aktiva.”

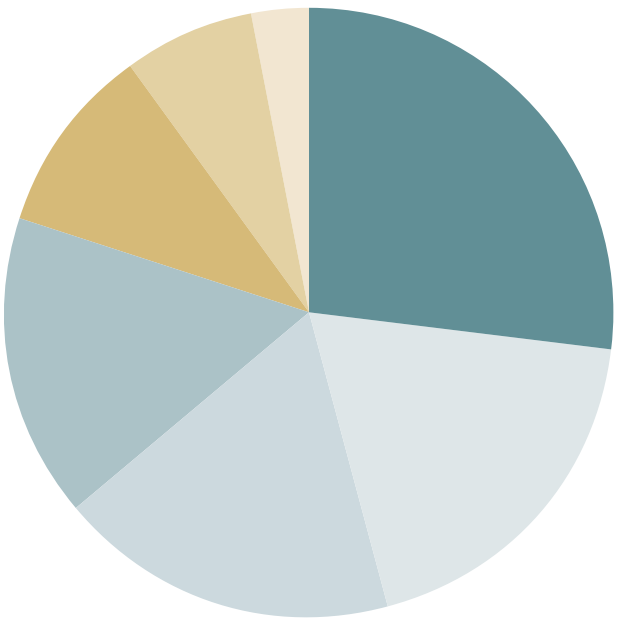
”JAG VISSTE INTE ATT JAG KUNDE GÖRA SÅ HÄR STOR SKILLNAD.”

VÅRA UNGDOMSDRIVNA PROJEKT

Att välja, kunna och våga agera för ett demokratiskt och socialt hållbart samhälle.

Inom våra utbildningsprogram skapar, utvecklar och genomför eleverna projekt som alla utgår ifrån socialt hållbara utmaningar som finns i närmiljön. **Eleverna djupdyker inom fem av FN:s globala mål, undersöker underliggande behov och väljer därefter ett ämne att arbeta vidare med.**

Till höger visas de områden våra elever väljer att arbeta vidare med och mer konkret vilka ämnen inom dessa områden som de ser som extra viktiga; både kring att de själva ser att de kan göra en påverkan på samhällsutvecklingen från ett ungt perspektiv som att området behöver arbetas mer med.

Psykisk hälsa	27%
Fysisk hälsa	19%
Fredliga och inkluderande samhällen	18%
Minskad ojämlikhet	16%
God utbildning för alla	10%
Övrigt	7%
Jämställdhet	3%

ÄMNEN VIKTIGA FÖR UNGA

Det finns utmaningar och problem som våra unga deltagare ofta berör och återkommer till. T.ex att unga **inte rör på sig** särskilt mycket, **skolstress** och hur **sociala medier** påverkar – särskilt när det gäller **kroppshets, orealistiska ideal** och **statusjakt**.

“Det bästa med vårt projekt var att att själv få driva igenom förändring och att inse att vi är så mycket mer kapabla än vad vi tror.”

SIFFROR FRÅN VÅRA UNGDOMSDRIVNA PROJEKT

1.

ANTAL PROJEKT

Sedan start: **809 st.**
Under 2024: **161 st.**

2.

PERSONER SOM NÅTTS AV VÅRA UNGDOMSDRIVNA PROJEKT

Totalt antal personer sedan start: **14,790 st.**
Varav barn och unga: **12,816 st.**
Varav äldre (70+): **925 st.**
Totalt antal personer under 2024: **3,939 st.**

3.

ÄMNEN MED FLEST ANTAL PROJEKT 2024

Inkludering: **26 st.**
Skolstress: **13 st.**
Kroppshets & matchokultur: **11 st.**

VÅRA UNGDOMSDRIVNA PROJEKT

HEMLIGA BREVVÄNNER

Gruppen skapade ett projekt som genomfördes tillsammans med en mellanstadieskola där barnen fick skriva brev till en hemlig brevkompis på skolan. Totalt deltog 37 barn i åk 4 och de besöktes vid 4 tillfällen av gruppen. Gruppen jobbade med att skapa nyfikenhet på nya människor, läs- och skrivträning och större gemenskap i klasserna.

OREDIGERAD FRAMTID

Gruppen anordnade två temalektioner vardera för en åk 6 klass och en åk 9 klass för att uppmärksamma kroppshets och sociala mediars påverkan. Lektionerna innehöll övningar kring att skilja på redigerade och oredigerade bilder och jämförelser med verkligheten. Totalt deltog 39 elever i projektet som syftade till att minska psykisk ohälsa.

SATSA PÅ FRAMTIDEN - INTE PÅ SPELBORDET

Gruppen utgick ifrån egna erfarenheter kring spelberoende och valde att sätta samman en workshop kring hur spelberoende uppstår och dess konsekvenser, vilket är ett stort växande problem. Workshopen genomfördes med 17 elever i åk 9 och fick stor uppmärksamhet för ett ämne som pratas lite om i skolan.

FRÅN SKÄRM TILL RÖRELSE

Digitala spel gjordes om till fysiska lekar som genomfördes med 6-9-åringar i en lågstadieskola i syfte att stärka rörelseglädje, skapa inspiration till nya lekar på rasterna och förbättra barnens fysiska och praktiska färdigheter.

SEXBOMBEN

Gruppen identifierade sexnormer bland unga som ett samhällsproblem och skapade en podd som berörde ämnet. Innehållet till podden togs fram genom en omfattande undersökning med perspektiv från både unga och vuxna med syftet att sprida en sund och nyanserad bild av sex; fri från påverkan av pornografi och stereotypa mediaframställningar. Resultatet från de som lyssnade var framförallt en ökad förståelse bland vuxna att förstå unga människors syn på sex och att det skapades nya insikter kring ämnet, bland annat kring press och machokultur.

VÄRLDSFESTEN: NÄR KULTURER MÖTS OCH GEMENSKAP SKAPAS

I projektet anordnades en kulturkväll: Världsfesten där människor fick se kläder, testa matoch lära sig danser från olika kulturer. Totalt deltog 20 personer under kvällen där projektets syfte var att öka förståelsen för olika kulturer i samhället och bidra till inkludering.

GENERATIONSHÄNG

Gruppen identifierade bristen på möten mellan äldre och unga som ett samhällsproblem som ger upphov till både fördomar, otrygghet och en outnyttjad källa till att dela perspektiv och bidra till gemenskap. Gruppen tog kontakt med ett café i ett trygghetsboende för 70+ men som bor ensamma. Därefter anordnades träffar för musikquiz och ordquiz från olika generationer där 15 st. 70+ deltog med en önskan om att göra detta till ett återkommande inslag då unga aldrig besökte boendet.

”

”Vi valde att göra vårt projekt om mens och kroppshets för att vi vill bryta tabun kring naturliga ämnen som ingår i att vara människa och som vi själva mindes som jobbiga. I skolan pratar man ofta om vad mens eller kroppshets är, vi ville istället starta diskussioner och få folk att tänka. Vi valde ungdomar i åk 5-6 som precis kommit i kontakt med sociala medier och puberteten som målgrupp, där alla frågor var okej att ställa och inga frågor är dumma. Att de fick höra det här från en annan ung som nyss varit i samma situation som de själva och inte bara en lärare gjorde att de kände igen sig, blev tryggare och vågade fråga.”

”

”För mig personligen var det viktigt att hjälpa barn att slippa känna sig utanför, då jag själv har upplevt den känslan. Vi ville främja att barn inkluderar varandra och vågar prata med nya personer utan att döma och skapade därför ett projekt med hemliga brevvänner. Det uppmuntrade både vänskap, nyfikenhet på nya personer men också läs- och skrivlust. Jag tror många vuxna inte förstår hur ofta man känner sig utanför och ensam under skoltid vilket gör det svårt att prestera på lektionerna. Efter vårt projekt hörde vi att eleverna fortsatt umgås med sina nya vänner, vilket visar att vi kan göra skillnad.”

”

Det känns som att vi ofta inte har någon röst, men genom Generation F kände vi att vi verkligen gjorde skillnad.

JOSEFIN: "GENERATION F GAV OSS CHANSEN ATT GÖRA VERKLIG SKILLNAD"

Genom Generation F fick Josefin och hennes klasskompisar chansen att förverkliga sina idéer och göra verklig skillnad. "Det kändes som vi faktiskt fick en röst och kunde påverka," säger hon, och berättar hur programmet både stärkt hennes självförtroende och gett nya perspektiv på samhällsfrågor.

Josefin berättar att hon och hennes vänner ofta haft idéer i skolan, men att de aldrig blivit verklighet. "I skolan och på fritiden har vi haft massor av idéer, men det blir aldrig något av dem. Det största med Generation F var att vi faktiskt fick göra något av våra idéer," säger hon. Hon förklarar att valet av projekt handlade om att skapa förändring för ungdomar, även om det kanske inte var lika viktigt för vuxna. "Vi valde något som var viktigt för oss, och för andra ungdomar. Det kändes verkligen som att vi gjorde något för en gångs skull."

Josefin beskriver hur programmet gav en känsla av att ha en verklig påverkan. "Det var roligt att vi faktiskt fick göra något åt saken. Det känns som att vi ofta inte har någon röst, men genom Generation F kände vi att vi verkligen gjorde skillnad," säger hon och tillägger att det var avgörande att få möjlighet att arbeta med projektet under skoltid, istället för efter skolan. "Skolan pushade oss att göra något och hjälpte oss att komma igång."

När de fick presentera sina resultat kände hon en stor stolthet. "Det var så häftigt att få visa vad vi

hade gjort och se att vi verkligen hade påverkat. Jag lärde mig mycket genom de samtal vi hade och jag har verkligen tagit med mig vad vi pratade om," säger Josefin, och reflekterar över hur hon fått nya perspektiv på samhällsfrågor. "Jag har insett hur människor behandlas olika och jag känner att jag har vuxit som person."

"När man får vara med och förändra något får man en positiv känsla i kroppen. Det ger verkligen motivation och gör en glad"

Programmet har också haft en positiv effekt på hennes psykiska hälsa. "När man får vara med och förändra något får man en positiv känsla i kroppen. Det ger verkligen motivation och gör en glad," säger hon. För Josefin och de andra deltagarna har Generation F inte bara varit en möjlighet att skapa förändring, utan också en chans att upptäcka sin egen potential. "Vi visste inte att vi kunde göra så mycket, men nu vet vi att vi kan göra en verklig skillnad."

REKTOR ROGER BLOOM: "GENERATION F ÄR EN UNIK CHANS"

Roger Bloom, rektor på Angeredsgymnasiet, berättar om vikten av att koppla undervisningen till verkliga samhällsutmaningar för att skapa meningsfullt lärande. Genom att ge eleverna möjligheten att delta i projekt utanför skolans trygga väggar, får de inte bara testa sina kunskaper i nya sammanhang utan också utvecklas som människor. Han menar att dessa erfarenheter ovärderliga, både för elever och lärare, och han uppmuntrar fler skolor att ta chansen att samarbeta med Förebildarna.

Roger Bloom förklarar att skolan har ett stort ansvar att knyta undervisningen till det verkliga samhället för att skapa meningsfullt lärande. För honom är det en självklarhet att eleverna ska få möjlighet att lämna den trygga skolmiljön och möta verkligheten på ett konkret sätt. "Det här är verkligen en chans för eleverna att ta sina kunskaper och sätta dem i ett annat sammanhang. De får en möjlighet att göra skillnad utanför skolan, vilket är något helt annat än det vanliga klassrumsarbetet. I klassrummet gör de skillnad för sig själva och sina kamrater, men här får de vara med och påverka andra i samhället, vilket skapar ett

"Det här är verkligen en chans att göra något på riktigt, och den upplevelsen är ovärderlig för dem."

stort mervärde," säger Roger. Han tycker att det är just den här typen av projekt som gör att ungdomarna verkligen växer och utvecklas, när de får möjlighet att testa sina gränser och ta ansvar för sina handlingar i en verklig kontext. "Det här är verkligen en chans att göra något på riktigt, och den upplevelsen är ovärderlig för dem."

Han berättar vidare att skolan ger eleverna en skyddad verkstad där de kan utvecklas, men att det är i sådana här projekt som de verkligen får utmana sig själva och sina förmågor. "De får spränga sina egna gränser, testa saker de aldrig gjort förut, och göra det under trygg vägledning från professionella från Förebildarna. Det är verkligen nästa nivå," säger han och fortsätter: "Det här är en chans för eleverna att växa som människor, och det är något vi som skola verkligen värdesätter." Han tycker också att fler skolor borde ta steget och våga kasta sig ut i sådana här projekt, då de verkligen kommer att märka vilken positiv skillnad det gör. "Det kommer att ge dem så mycket mer än de kanske kan föreställa sig."

Roger menar att det inte bara är eleverna som drar nytta av dessa projekt. Han ser det också som en möjlighet för lärarna att utvecklas och få nya perspektiv på sitt arbete. "Det blir en form av kompetensutveckling för lärarna, och som skolledare är jag glad att kunna säga att detta är något vi verkligen stöder. Lärarna får med sig nya erfarenheter och idéer som de kan använda för att starta fler projekt, även utan hjälp från Förebildarna."

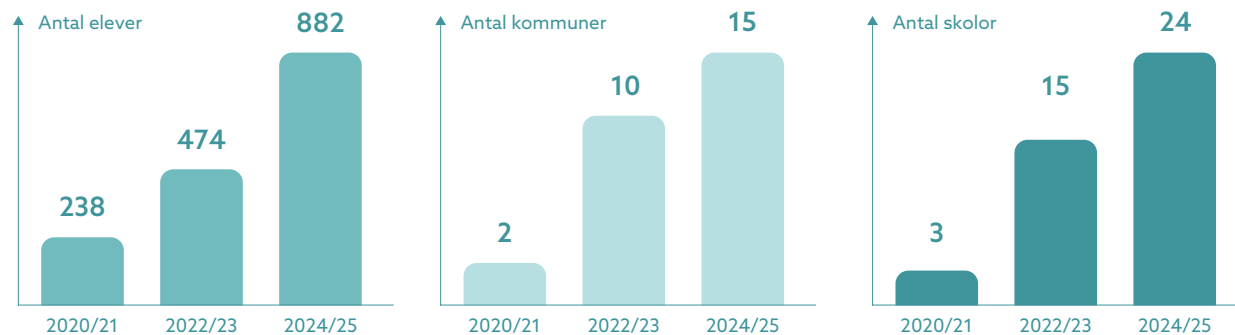
”

De får spränga sina egna gränser, testa saker de aldrig gjort förut, och göra det under trygg vägledning från professionella från Förebildarna. Det är verkligen nästa nivå.

FÖREBILDARNA I SIFFROR

Förändring antal elever
sedan läsåret 20/21

+271%

15 kommuner

Alingsås, Falköping, Göteborg, Halmstad, Härryda, Lidköping, Mölndal, Strömstad, Tidaholm, Trollhättan, Uddevalla, Vara, Vargårda, Vänersborg och Åmål.

93%

av lärarna anser att vårt program bidragit till att **stärka elevernas framtidstro**

varav 60%

anser att de gjort det **i allra högsta grad**

5101 deltagare

sedan start

809 projekt

sedan start

132 klasser

sedan start

6 nya skolor anslöt till våra utbildningsprogram under 2024

27%

av våra elevers projekt handlar om psykisk hälsa

>14.000

personer har påverkats av våra ungdomars projekt

93%

av eleverna upplever att de utvecklat **entreprenöriella förmågor***

varav 53%

anser att de gjort det **i allra högsta grad**

88% av eleverna

upplever att de utvecklat demokratiska förmågor varav 59% i allra högsta grad*

95% av lärarna

anser att eleverna utvecklat entreprenöriella och demokratiska förmågor*

2024

93%

av deltagarna upplever att de blivit mer lösningsorienterade

91%

av deltagarna upplever att de blivit bättre på att hantera oförutsedda situationer

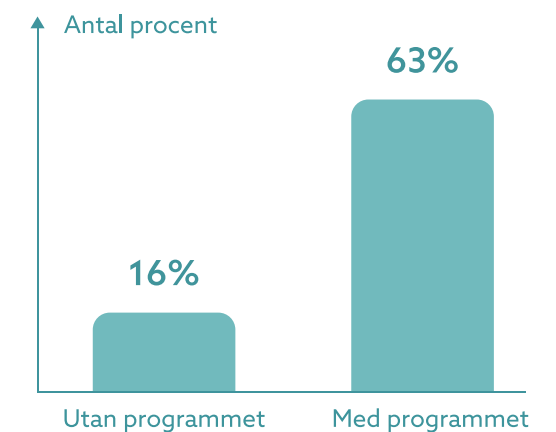
86%

av deltagarna upplever sitt skolarbete som mer meningsfullt

83%

av deltagarna upplever att programmet gett dem ökade möjligheter att klara sin examination

Andel av lärarna som anser att eleverna utvecklat entreprenöriella förmågor i **allra högsta grad*** med och utan våra program:

*i entreprenöriella förmågor ingår ex. problemlösningsförmåga, initiativförmåga, ansvarsförmåga och att inte ge upp.

*i demokratiska förmågor ingår ex. empati, förändringsbenägenhet, perspektiv, kritiskt tänkande och kommunikation.

MÖT LÄRARNA

"Generation F har haft en tydligt positiv effekt på mina elevers engagemang och motivation. Elever som tidigare varit passiva eller inte tagit plats har blivit mer delaktiga, tagit ansvar och vågat mer. Genom att arbeta praktiskt och påverka andra har de utvecklat både färdigheter och självförtroende.

Vi valde att avsluta tillsammans med Strömstad gymnasium och många var nervösa inför att redovisa sina projekt för en annan skola, men blev stolta över sitt arbete och mod. Projektet ger eleverna en frihet och möjlighet till ansvar som de ofta annars inte får, vilket skapar ett kreativt och öppet lärande. Generation F har inte bara ökat engagemanget utan också stärkt elevernas samarbetsförmåga, självinsikt och framtidstro."

- Linda Andersson
lärare på Alströmergymnasiet i Alingsås

"Generation F har inte bara ökat engagemanget utan också stärkt elevernas samarbetsförmåga, självinsikt och framtidstro."

"Generation F har gett eleverna motivation. I början kan de vara osäkra på vad de ska göra, men under resans gång så ser man den här motivationen växa och att de blir mer självständiga. De gillar att de får välja något de själva brinner för.

Jag tror också att det är jätteviktigt att komma utanför skolan – teori måste blandas med det praktiska. Jag ser en helt annan glöd hos eleverna när vi gör sådant. När det vi läser om blir på riktigt."

- Katarina Wieslander,
lärare Schillerska gymnasiet
i Göteborg

"Jag ser en helt annan glöd hos eleverna när det vi läser om blir på riktigt."

"Jag som förstelärare ser ett stort värde i att arbeta med Förebildarnas program när det kommer till arbetet med att utveckla elevernas samarbetsförmåga och kreativitet. Detta sker genom olika frågor som berör demokrati, makt och kommunikation kopplat till det hållbara samhället ur en rad olika perspektiv. Skolan förmedlar ofta ett lärande genom en teoretisk bas där lärandet stärks avsevärt när eleverna får arbeta praktiskt från ett problembaserat och ansvarstagande lärande. "

- Philip Sekulic
förstelärare på Sannarpsgymnasiet
i Halmstad

MÖT LÄRARNA

56 lärare

har samverkat med oss
under 2024

95%

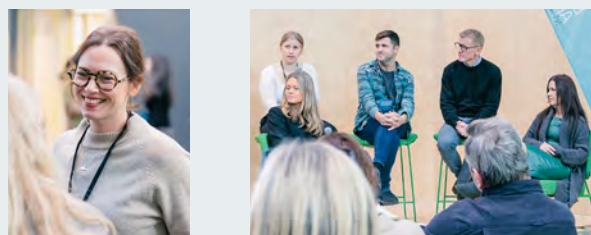
av lärarna anser att programmet
ger ett **stöd till skolans
demokratiuppdrag**, varav 63%
anser att de gör det i allra
högsta grad

100%

av lärarna, varav 68% i allra högsta
grad anser att programmet bidragit
till **en mer meningsfull undervisning**
vilket vi ser stärker skolmotivation
och bidrar till fullföljda studier

10/10 lärare

skulle rekommendera våra
program till en kollega

KOMPETENSUTVECKLING FÖR PEDAGOGISK PERSONAL

Under höstterminen samlades lärare, rektorer och annan skolpersonal på Förebildarnas skolkonferens för att kraftsamla kring hur skolan kan stärka ungas handlingskompetens inom socialt hållbara frågor.

Under dagen fick deltagarna ta del av information från bland annat utbildningsråd Carina Hafrén från Skolverket och Martin Lackéus, forskare inom värdeskapande lärande på Chalmers. Det genomfördes också workshops inom kreativitet och delaktighet tillsammans med föreläsare och elever.

"Jag blev väldigt pepp och sugen på att jobba med något projekt med våra elever som ger värde för någon annan. Att få eleverna att känna att det dom gör är på riktigt, precis som det pratades om på konferensen."

"Det var värdefullt att få ta del av både elever och andra lärares erfarenheter kring hur man kan stärka ungas handlingskompetens"

9/10

av deltagarna på konferensen
upplever att de **fått nya metoder
eller verktyg** för att skapa
handlingskompetens hos elever

75%

av deltagarna upplever att **de inte
tidigare** fått möjlighet att fortbilda
sig inom ämnet.

92%

av deltagarna upplevde att dagen gett
dem **djupare förståelse** för hur de kan
**stötta deras elevers utveckling av
entreprenöriella förmågor** varav 75% i
allra högsta grad.

VI TAR TILLVARA PÅ DET UNGA ENGAGEMENTET

MÖTESPLATS

En gång per läsår blir elever från våra samverkansskolor inbjudna till vår mötesplats för att dela med sig av sina genomförda projekt till vuxna beslutsfattare. Under mötesplatsen får unga därmed en unik möjlighet att dela med sig av vad de tycker är viktigt, sitt perspektiv och konkreta exempel på hur de valt att bidra till social hållbarhet, utifrån de resurser de har. Under mötesplatsen är det också alumner som är moderatorer och värdar.

LEDARSEMINARIER

Vi genomför skräddarsydda ledarkurser för unga inom exungdomsråd, elevkårer och unga kommun- och regionutvecklare med fokus att kunna leda förändring inom social hållbarhet. I samverkan med kommun, region eller annan extern aktör hittar vi en process där våra respektive målsättningar och värderingar ligger i linje.

ALUMNIPROGRAM

Förebildarnas alumniprogram är öppet för våra elever som vill engagera sig vidare. I alumniprogrammet ingår Förebildsprogrammet, programmet för unga ledare som vill driva förändring inom social hållbarhet. Vi anordnar även nätverksträffar som drivs av, med och för våra unga. Våra alumner involveras som inspiratörer i våra skolprogram, i våra egna konferenser och bjuds in som talare och moderatorer i andra sammanhang med unga, skola eller demokrati i fokus.

FÖRÄNDRINGSAGENT

Förändringsagent är utbildningsprogrammet som drivs i form av ett lovjobb där vi samverkar med kommun eller annan aktör. Under 3-4 veckor får unga möjlighet att i mindre team undersöka samhällsutmaningar inom social hållbarhet, göra behovsanalyser, målgruppsundersökningar och forma förslag, projekt och idéer för förbättringar. I regel presenteras förslagen för ledningen inom samverkansorganisationen vid jobbets slut.

100%

av eleverna anser att mötesplatsen bidragit till att de känt sig mer delaktiga i samhällsutvecklingen

”Det bästa med mötesplatsen var att få visa att man som ung har möjligheten att lösa potentiella samhällsproblem.”

MÖT ALUMNERNA

"När jag gick med i Förebildarna öppnades en ny värld. Jag mötte ungdomar med olika bakgrunder men samma drivkraft att skapa förändring. Genom programmet har jag byggt nätverk, brutit fördomar och fått nya perspektiv – en person jag träffade där är idag min kollega. Förebildarna har inte bara gett mig inspiration utan också en chans att ge tillbaka. Att dela sina erfarenheter och se att man kan påverka andra positivt är kraftfullt. Genom möten och samtal har jag förstått att bakgrund inte avgör vem man kan bli – om andra lyckas, kan jag också. "

"Jag fick en förståelse för vad jag har för möjligheter att påverka i samhället utifrån vad just jag kan och vad jag är bra på."

Saad, tidigare deltagare

"Hos Förebildarna hamnade jag i ett sammanhang där jag fick en förståelse för vad jag har för möjligheter att påverka i samhället utifrån vad just jag kan och vad jag är bra på. Det var starten på min personliga resa som ung och jag hade inte varit den jag är idag utan Förebildarna. För mig är alumninätverket viktigt för att dels träffa andra unga drivna som vill påverka samhället men också för att jag har förstått att jag, genom att dela med mig av min resa, kan inspirera andra att göra samma sak och bidra till att förändra själv - och det är superviktigt för en ung att få den känslan."

- Moa, tidigare deltagare

"Efter att jag gått programmet var jag hungrig efter mer av den stärkande auran som omger hela organisationen. Jag har inte hittat någon annan organisation som jobbar med delaktighet på det här sättet. Att låta unga själva få bestämma och sätta agendan för vad som är viktigt. Hos Förebildarna har jag hittat ett nätverk med personer som tänker som jag. Jag kunde nästan höra mig själv växa"

- Eliam, tidigare deltagare

HÄNT UNDER 2024 – EN ÅTERBLICK

GENERATION F ♥ HALLAND

I och med samarbetet med Sannarpgymnasiet är Förebildarna nu också verksam i Halland.

UNGAS RÖSTER OM SKOLMILJÖN

Elever från Vättleskolan och Sandeklevsskolan träffade beslutsfattare för att dela sina perspektiv på ungas synpunkter och tankar kring skolmiljön.

Madeleine Olsson Erikssons Stiftelse

MOE-STIFTELSEN FINANSIERAR NYTT HÖGSTADIEPROGRAM

Med start i januari 2024 och med finansiellt stöd från MOE-stiftelsen tog organisationen ett viktigt steg och klev in i högstadiet. Arbetet innebar ett gediget utvecklingsarbete där ett nytt utbildningsprogram tagits fram i dialog med forskare, pedagoger och elever. Programmet testas under vårterminen 2025.

VALDA SOM ORGANISATION AV KRONPRINSESSPARETS STIFTELSE!

Förebildarna en av de organisationer som beviljats stöd av Kronprinsessparets stiftelse vilket möjliggör att vi kan genomföra **Generation F** i fler skolor!

FÖREBILDS-PROGRAMMET

Drivna unga från Västra Götaland samlas i Förebildsprogrammet för att lära sig leda inom social hållbarhet.

FÖREBILDSKVÄLLAR – FRÅN UNG TILL UNG

Med inspirerande föreläsningar av våra alumner Gabriella Näslund och Saga Persson fortsätter vi vårt koncept där unga får möjlighet att stärka och inspirera varandra.

VI CERTIFIERAS INOM EFFEKTMÄTNING!

Genom Effektfullt har Förebildarna nu certifierats inom effektmätning.

STYRELSEN VÄXER FRÅN 3 TILL 5

Förebildarnas styrelse förstärks med Olle Stenberg och Lisa Jahnstedt. Tillsammans med Marie Olsson, Maria Wallin och Linnéa Lindau finns nu 5 personer i Förebildarnas styrelse.

SKOLKONFERENS FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID

Den 16 december höll Förebildarna en skolkonferens för våra samverkansskolor med fokus på att stärka ungas handlingskompetens och skapa självständiga, demokratiska samhällsmedborgare. Dagen bjöd på föreläsningar, workshops och erfarenhetsutbyte om värdeskapande entreprenöriellt lärande och dess effekter på elevers motivation och demokratiska engagemang.

GENERATION F-PROJEKT LYFTS I MEDIA

Västgöta-Bladet lyfter ett projekt från Rudbecksgymnasiet i Tidaholm.

UNGAS PERSPEKTIV PÅ NUTIDEN

Sommaren 2024 arbetade våra Förändringsagenter med att ta fram koncept som ska stärka ungas nutidstro. Färdiga koncept presenterades för Stena Fastigheters ledningsgrupp.

MÖTESPLATS UNGAS DELAKTIGHET

Vi arrangerar en konferens där tjänstemän och politiker möter våra elever, tar del av deras projekt och workshopar tillsammans. Över 70 personer samlades för att diskutera social hållbarhet med ungas perspektiv i fokus.

RINGAR PÅ VATTNET – 4000 MÄNNISKOR PÅVERKADE AV GENERATION F

Under året har närmare 4000 människor nåtts av projekt som ungdomarna drivit. 650 elever har deltagit i Generation F under 2024.

27 • 12 • 10

Året avslutas med att **27** klasser har tagit del av **Generation F** i **12** skolor i **10** kommuner.

NÄRA HÄLFTEN AV ALLA GEN F-PROJEKT OM PSYKISK ELLER FYSISK HÄLSA

När vi summerar ihop årets ungdomsdrivna projekt i vårt program Generation F är precis som förra året fysisk och psykisk hälsa det ämne som flest unga valt att arbeta med. De utgör **46%** av projekten.

PARTNERS

Våra insatser är kostnadsfria för våra deltagare och genomförs med stöd från stiftelser, näringsliv och offentlig verksamhet.

Med statsbidrag
från Skolverket

Framtiden®

W | LUNDGREN
M | STIFTELSE

VARFÖR HAR NI VALT ATT STÖTTA ELLER SAMVERKA MED FÖREBILDARNA?

"Västra Götalandsregionen har stöttat flera av Förebildarnas projekt genom åren och de är en viktig aktör för regionens entreprenörskapsfrämjande arbete. Det är väldigt roligt att se hur fler och fler skolor i hela regionen efterfrågar Förebildarnas koncept. Genom Förebildarnas sätt att kombinera entreprenöriella metoder med ungas delaktighet bidrar det inte enbart till att ungdomarna utvecklar sig själva som individer, utan också till att förändra samhället till det bättre!"

Anna Johansson
Regionutveckling
Västra Götalandsregionen

EKONOMI

Förebildarna är en icke vinstdrivande, fristående, partipolitiskt och religiöst obunden organisation.

INTÄKTER	5 131 368 SEK
Medlemsavgifter	2 400 SEK
Gåvor	3 155 000 SEK
Bidrag	1 619 609 SEK
Nettoomsättning	354 359 SEK
KOSTNADER	-4 290 734 SEK
Direkta och övriga externa kostnader	-949 244 SEK
Övriga kostnader	-3 000 SEK
Personalkostnader	-3 318 986 SEK
Skatt på årets resultat	-15 117 SEK
FINANSIELLA POSTER	19 504 SEK
Ränteintäkter	19 763 SEK
Räntekostnader	-259 SEK
Årets resultat efter skatt	864 526 SEK

Ovan är en förenklad uppställning av föreningens årsbokslut.

Donationer intäktsförs, enligt gällande bokföringsprinciper, vid utbetalning. För de projekt som löper över bokslutsår kan det innebära ett överskott som används som ändamålsbestämda medel under kommande år.

Förebildarna är en allmännyttig verksamhet där allt eventuellt överskott som uppstår ska återinvesteras i föreningens verksamhet.

ORGANISATIONEN

Förebildarnas styrelse engagerar sig ideellt och bidrar med mångårig erfarenhet och passion kring entreprenöriellt lärande och hållbarhetsfrågor. Styrelsen arbetar nära ledningsgrupp och verksamhetsledare i strategi- och visionsarbete.

Marie Olsson
Styrelsens ordförande

Marie har mångårig erfarenhet av strategi och entreprenörskap. Marie har varit regionchef för Ung Företagsamhet och en av pionjerna inom konceptet Sommarlovsentreprenör. Marie driver eget bolag inom verksamhetsutveckling och ledarskap där hon bland annat arbetat för Almi och som handledare inom UGL.

Maria Wallin
Styrelseledamot

Maria är institutansvarig på Berättarministeriet sedan flera år tillbaka och har därmed gedigen kunskap och inblick i skolans förutsättningar och civilsamhällets roll i att stötta lärarnas undervisning med särskilt fokus på socioekonomiskt utsatta områden.

Lisa Jahnstedt
Styrelseledamot

Lisa är alumna hos Förebildarna och har gått såväl våra skol- som alumniprogram. Lisa är högskolestudent inom Folkhälsovetarprogrammet, ordförande ungdomskommitten för Svenska Danssportförbundet, deltagare i Eldsjäl 2.0 och innehar VM-guld i dans.

Linnea Lindau
Styrelseledamot

Linnéa har över 15 års erfarenhet av att arbeta med tillväxtföretag och har t.ex. en bakgrund som VD för Encubator vid Chalmers Entreprenörsskola och styrelseledamot i Handelskammaren.

Olle Stenberg
Styrelseledamot

Olle är Ph.D i kemiteknik från Chalmers och medgrundare och tidigare VD för Chalmers Innovation, en av världens främsta företagsinkubatorer och SiSP, medlemsorganisationen för Sveriges Inkubatorer och Science Parks. Olle har i sina tidigare roller erfarenhet av att driva utvecklingsfrågor kring innovation och hållbar utveckling på EU-nivå.

MÖT VÅRA MEDARBETARE

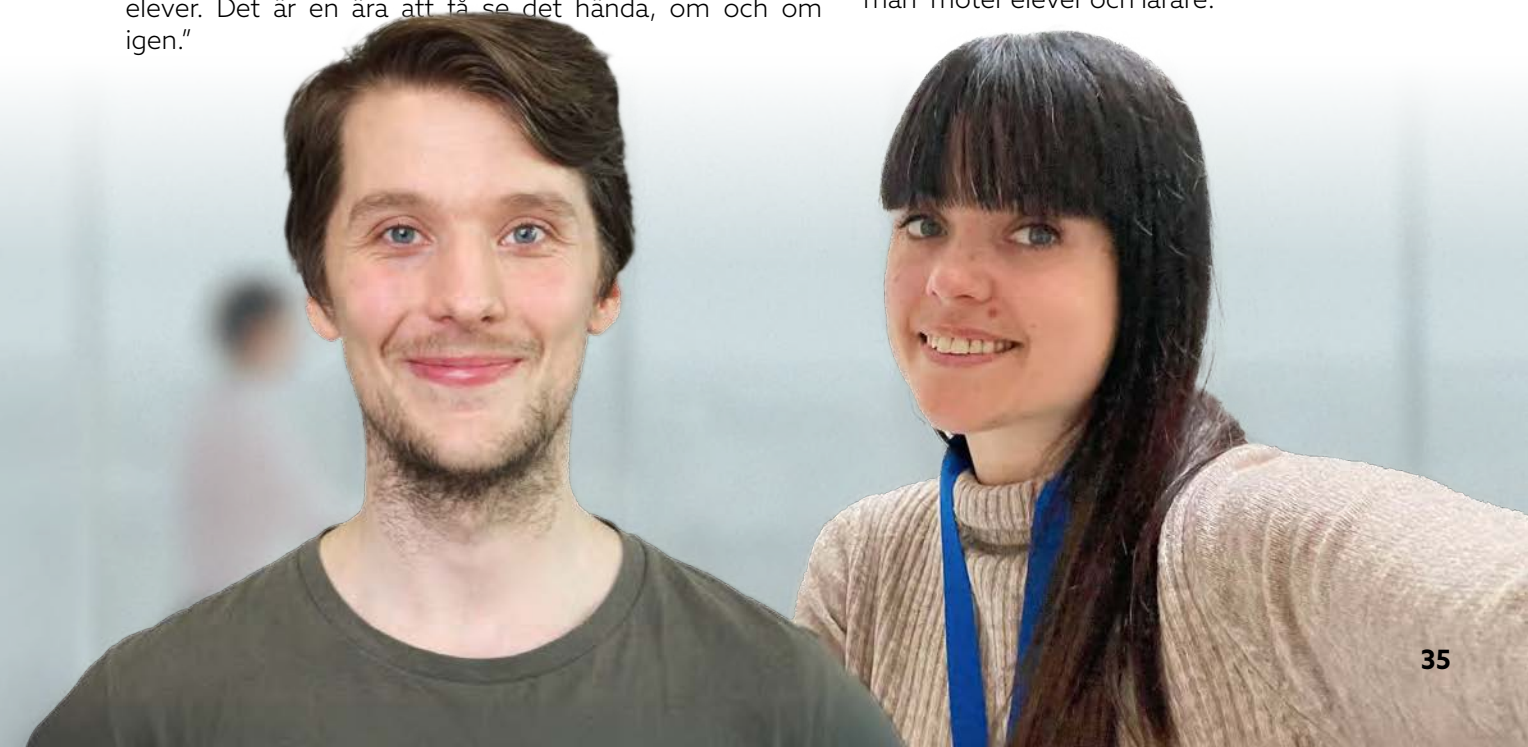
ERIKA STRANDBERG, LEG.LÄRARE PROJEKTLEDARE HÖGSTADIET

"Att jobba på Förebildarna har gett mig möjlighet att få arbeta med det jag brinner för mest; att kombinera ämneskunskaper med förmågorna i läroplanen. När jag arbetade som lärare kunde jag ibland bli frustrerad på att jag fick fokusera på antingen eller och därmed ställa ämneskunskaper emot exempelvis demokratiska förmågor och HUR ska man kunna göra det? I ett samhälle så föränderligt som vårt men som tyvärr också blir mer polariserat känns det så otroligt viktigt att arbeta med demokratiska förmågor och entreprenöriella kompetenser - de är ju förutsättningar för att våra elever ska kunna vara en aktiv del av samhällslivet! Samtidigt så är ämneskunskaper en förutsättning för lärande och fortsatta studier och därför blir det för mig så viktigt att hitta arbetssätt och områden där det ena inte utesluter det andra och där läroplanen får vara en aktiv del av undervisningen, inte enbart temadagar. På Förebildarna får jag jobba med just den utvecklingen och aktivt stötta lärare i deras arbete med detta så att de inte behöver känna den frustration jag kände och kan fokusera sin tid på undervisningen och eleverna. För mig som projektledare är det självklart fantastiskt att se varje elevgrupp som lyckas med saker de själva inte kunnat föreställa sig, men att också få se lärarnas stolthet över sina elever och att få se lärarna motiveras lite extra av att få testa något nytt i sin undervisning - det är helt oslagbart. Lärare har en sådan enorm ämneskompetens och förmåga att undervisa och den behöver tas tillvara på men när de också får förutsättningar att arbeta med nya metoder och utanför de ramar som de vanligtvis måste förhålla sig inom rent organisatoriskt så händer något med motivationen - för både lärare och elever. Det är en ära att få se det hända, om och om igen."

"Samtidigt så är ämneskunskaper en förutsättning för lärande och fortsatta studier och därför blir det för mig så viktigt att hitta arbetssätt och områden där det ena inte utesluter det andra och där läroplanen kan få vara en aktiv del av undervisningen"

ROBERT JOHANSSON, LEG.LÄRARE, PROJEKTLEDARE GYMNASIET

"Som ansvarig projektledare för våra gymnasieprogram är det särskilt häftigt att få bidra till något där eleverna går utanför sina vanliga ramar, och växer utifrån nya situationer och roller de upptäcker, vilket jag sällan hade tid eller resurser för som lärare i skolan. Erfarenheten som legitimerad lärare är något Förebildarna prioriterar hos projektledare, då det medför en förståelse för skolans förutsättningar - något som är A och O när man möter elever och lärare."

Förebildarna är en icke-vinstdrivande organisation som verkar för att stärka ungas förutsättningar att själva kunna och vilja bidra till ett demokratiskt och socialt hållbart samhälle. Verksamheten har utvecklats med stöd av Stenastiftelsen och MOE Stiftelsen samt delfinansieras av Västra Götalandsregionen.

FÖRE
BILD
ARNA

FÖRE
BILD
ARNA